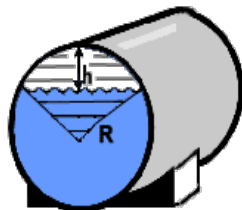

Sigurnosni ventil je uređaj sa oprugom koji se automatski aktivira u zavisnosti od pritiska i služi za zaštitu cisterne od nedozvoljenog unutrašnjeg nadpritiska. Sigurnosni ventil sprečava da dođe do prekoračenja radnog pritiska. **Radni pritisak** kod trajno pričvršćene cisterne je najveći pritisak do koga može doći za vreme punjenja, transporta i pražnjenja. **Prekoračenje maksimalnog dozvoljenog radnog pritiska** cisterne opasno je jer može da dovede do pucanja tela cisterne. **Manometar** je uređaj za merenje statičkog pritiska gasa u posudi.

- ❑ **Stepen punjenja cisterne** koja prevozi tečnost je važan zbog bezbednosti transporta, jer se mora ostaviti slobodan prostor za širenje materije, odnosno za isparenja. Stepenn punjenja cisterne je procentualni odnos između zapremine tečnosti koja se transportuje i unutrašnje zapremine cisterne. Stepenn punjenja cisterne proračunava Savetnik za bezbednost u transportu opasne robe. Obaveza vozača koji tovari opasan teret u cisternu je da proveri da li je stvarni stepenn punjenja natovarene cisterne jednak ili manji od najvećeg dozvoljenog stepena punjenja.

80 %

20 %

Cisterne za transport tečnih gasova koje imaju komore preko 7500 l, valobrane, pregradne zidove, pune se ne više od 20%, a ne manje od 80%.

Odnos TNG u kg i zapremine približno jednak polovini zapremine cisterne u lit. Minimalni pritisak na kom se ispituje cisterna i na kom se prevozi TNG = 10 bara. Cisterne za klasu 2 u poprečnom preseku su kružnog oblika.

- ❑ Transport prehrambenih proizvoda u cisterni u kojoj je prevožena opasna materija je zabranjen, osim ukoliko su preduzete neophodne mere za sprečavanje štete po zdravlje.

Ako se u cisterni sa više komora prevoze materije koje međusobno burno reaguju mora se voditi računa da pregradni zid bude isti ili deblji od spoljnog u suprotnom transport cisterne je zabranjen.

- ❑ **Dosije cisterne** je dokument koji sadrži sve relevantne informacije vezane za cisternu, baterijska vozila MEGC, atesti i dr.
- ❑ **Sistem grejača kabine /Webasto/** koji koristi dizel tečno gorivo dozvoljen je, ako ima manuelni prekidač u kabini. Sistem zagrevanja kabine/Truma/na gas zabranjen. Na utovarivaču za zapaljivih materija ZABRANJENO je grejati kabinu.

- ❑ Pod pojmom "**uzemljenje**" podrazumeva se dolazna električna veza između šasije vozila i zemlje. Na mestu utakanja – istakanja obavezno izvršiti uzemljenje cisterne.

Uzemljenjem sprečava se mogućnost pojave varnice u zapaljivoj i eksplozivnoj atmosferi.

- ❑ Vozilo cisterna namenjena za transport opasnog tereta, mora biti opremljeno prekidačem za prekid svih električnih polova (ALU sklopka) koji se nalazi, **što bliže akumulatoru**.

- ❑ **Izduvni sistem i izduvne cevi (auspuh)** kod vozila FL i AT moraju biti tako usmereni ili zaštićeni da ne postoji bila kakva opasnost za tovar usled zagrevanja i paljenja.

- ❑ **Uređaj za ograničavanje brzine** je obavezan za vozila preko 3,5 t i podešen je na 90 km/h.

Primer: UN 1005 AMONIJAK, BEZVODNI, 2.3 (8), (C/D),

na isti način zatvorena, obeležena kao i puna. Cisterna se obavezno čisti kod promene UN

broja/materije/ kod ovlašćenog preduzeća. Ako prazna neočišćena cisterna ne može zatvoriti može se prevesti da

- ❑ **Prazna neočišćena cisterna** na isti način zatvorena, obeležena kao i puna. Cisterna se obavezno čisti kod promene UN broja/materije/ kod ovlašćenog preduzeća. Ako prazna neočišćena cisterna ne može zatvoriti može se prevesti da mesta za popravku pod uslovom da se spreči curenje.

- ❑ **U cisternama se mogu prevoziti:** Tečnosti, gasovi, praškaste i zrnaste materije

- ❑ **Najvažnija karakteristika cisterne namenjene za transport tečnosti je** zaptivenost.

- ❑ **Tokom transporta, na spoljnim zidovima cisterne,** ne smeju se nalaziti ostaci opasne materije kojom je napunjena

- ❑ **Delovi cisterne namenjene za transport opasnog tereta** čine telo cisterne, otvori, ventili, mesta gde se vrši ukrucivanje

- ❑ **Ukoliko pri kraju utovara** ustanovite da cisterna koju vozite ne ispunjava uslove za transport materije koju tovarite, vi ćete prekinuti utovar, odbiti da vozite takav teret i obavestiti pošiljaoca.

- ❑ **Obavezan je vizuelni pregled** cisterne, cevi i ventila od strane vozača, pre otpočinjanja utovara.

- ❑ Kad postavi vozilo na mesto utovara-istovara vozač će, ugasiti motor, aktivirati ručnu kočnicu, postaviti podmetač pod točkove, isključiti glavni električni prekidač kod akumulatora, uzemljiti vozilo i početi sa radom. Kod istakanja-utakanja mora se voditi računa o brzini strujanja tečnosti koja ne sme da prelazi 1 m/s. Ograničenje brzine punjenja je bitno zbog opasnosti od povećanja elektrostatičkog naboja.

UN brojevi nekih materija; UN 1202 DIZEL GORIVO, 3, III, (D/E) UN 1203 MOTORNI BENZIN, 3, II (D/E) UN 1965 SMESA GASOVITIH UGLJOVODONIKA PREVEDENIH U TEČNOST N.D.N TNG 2.3 (C/D)